

YHDISTYMISSOPIMUS

15.12.2014

HOLLOLA

HÄMEEN-

KOSKI

Lahden alueen kuntajaon
jatkoselvitys

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Sisällysluettelo

1. Hollolan ja Hämeenkosken yhdistymissopimus	1
1.1. Sopimuksen tarkoitus	1
1.2. Sopimuksen sitovuus ja voimaantulo	1
2. Yhdistymisen tarkoitus	1
2.1. Yhdistyneen kunnan visio ja strategiset perustavoitteet	1
3. Kuntajaon muuttamisen edellytykset	2
4. Uuden kunnan perustaminen.....	3
4.1. Kunnan nimi ja vaakuna	3
4.2. Yhdistymishallitus.....	3
4.2.1. Yhdistymishallituksen kokoonpano	4
4.3. Yhdistymisen eteneminen	4
5. Hallinnon periaatteet	4
5.1. Luottamushenkilöhallinto.....	5
5.1.1. Valtuusto	5
5.1.2. Kunnanhallitus	5
5.1.3. Lautakunnat.....	5
5.2. Lähidemokratia, osallistuminen ja vaikuttaminen	6
5.2.1. Erityiset toimielimet	6
5.2.2. Muu osallistuminen ja vaikuttaminen.....	6
5.3. Kunnanjohtajien asema	7
6. Henkilöstöhallinto	7
6.1. Henkilöstön siirtyminen.....	7
6.2. Henkilöstöohjelma.....	7
6.3. Palvelussuhde- ja palkkausasiat	7
6.4. Siirtymävaiheen yhteiset toimintaperiaatteet	8
7. Palveluiden periaatteet	8
7.1. Sote-palvelut.....	9
7.2. Lähipalvelut	9
7.3. Kuntakeskuksessa toteutettavat palvelut	10
8. Uuden kunnan talous	10
8.1. Taloudenhoito ennen yhdistymistä.....	10
8.2. Valtion yhdistymisavustuksen käyttö	11
8.3. Yhdistyneen kunnan taloudenhoidon periaatteet	11
9. Yhdistymisen muut järjestelyt	12

9.1. Vaikutus kuntien yhteistoimintaan	12
9.2. Kunnallisten sääntöjen ja maksujen yhtenäistäminen	13
9.3. Yhteisöjen ja säätiöiden kotipaikat.....	13
9.4. Yhdistymisen seuranta	13

1. Hollolan ja Hämeenkosken yhdistymissopimus

Sopimuksen tarkoittamat kunnat ovat Hollolan ja Hämeenkosken kunta.

1.1. Sopimuksen tarkoitus

Sopimus on kuntarakennelain (1698/2009) 8 §:n mukainen yhdistymissopimus.

Kuntajakoa muutetaan siten, että Hämeenkosken kunta lakkaa ja se yhdistetään Hollolan kuntaan.

1.2. Sopimuksen sitovuus ja voimaantulo

Tämä yhdistymissopimus on sitova valtuustojen 26.1.2015 tekemistä yhdistymispäätöksistä alkaen. Yhdistynyt kunta aloittaa toimintansa 1.1.2016 ja yhdistymissopimus on voimassa vuoden 2018 loppuun asti. Kuntarakennelain 29 §:n mukainen henkilöstön irtisanomissuoja kestää viisi vuotta. Se on voimassa 1.1.2016 – 31.12.2020 välisen ajan.

Uuden kunnan tavoitteiden toteuttaminen riippuu uuden kunnan edunvalvontakyvystä. Mikäli valtion, kuntayhtymien tai muiden kuntien toimenpiteet estävät joiltakin osin tavoitteiden toteutumisen yhdistymissopimuksessa määrätetyllä tavalla, se ei vaikuta muihin sopimusmääräyksiin.

2. Yhdistymisen tarkoitus

Hollolan ja Hämeenkosken yhdistymisen tarkoituksena on yhdistää kaksi kuntaa, joilla on yhteinen arvopohja sekä jo toimiva yhteinen palvelurakenne. Yhdistymisellä tuetaan niiden muodostaman alueen elinvoimaa ja turvataan taloudellinen pohja kuntien palvelujen hoitamiselle ja kehittämiselle.

Yhdistynyttä kuntaa kehitetään asumisolosuhteiltaan ja palveluiltaan yhä houkuttelevammaksi kunnaksi, jonka asukasluku kääntyy kasvuun. Kasvun myötä alueen asema ja kyky ajaa alueen etuja suomalaisessa yhteiskunnassa paranee.

Lisäksi yhdistynyt kunta voi entistä paremmin omalta osaltaan ja yhteistyössä seudun muiden kuntien kanssa tukea koko Lahden seudun elinvoiman kehitystä

2.1. Yhdistyneen kunnan visio ja strategiset perustavoitteet

Yhdistyneen kunnan strategia perustuu Hollolan kunnanvaltuuston 26.6.2013 hyväksymään kuntastrategiaan, jonka mukaan Hollola on aktiivisesti ratkaisuja etsivä, yhteistyöhakuinen ja vastuullinen kunta.

Hollolan strategiset perustavoitteet ovat:

1. Tasapainoinen talous
2. Hyvinvoiva kuntalainen ja toimivat peruspalvelut
3. Vetovoimainen ja aktivoiva kunta
4. Kehittyvät elinkeinot, yrittäjyys ja työllisyys
5. Hyvinvoiva, osaava ja työstä innostunut henkilöstö

Yhdistymisvaltuusto käsittelee vuonna 2015 yhdistyneelle kunnalle näiden perustavoitteiden mukaisesti yksityiskohtaisen strategian, jossa parhaalla tavalla otetaan tasapuolisesti huomioon sekä Hollolan että Hämeenkosken asukkaiden tarpeet ja toiveet sekä jossa koko uuden kunnan aluetta kehitetään tasapainoisesti.

Yhdistymishallitus huolehtii avoimesta ja aktiivisesta viestinnästä, joka antaa yhdistyneen kunnan asukkaille mahdollisuudet osallistua strategian laadintaan sekä ajantasaista tietoa päätöksenteosta, toiminnasta ja palveluista.

Onnistunut työyhteisöviestintä sitouttaa työntekijät strategiaan ja toimintatapoihin. Viestintä rakentaa uuden kunnan identiteettiä ja vahvistaa vision mukaista mielikuvaa aktiivisesti ratkaisuja etsivästä, yhteistyöhakuisesta ja vastuullisesta kunnasta.

Yhdistyneen kunnan kehitys riippuu koko Lahden seudun kehityksestä. Yhdistyneen kunnan rooli on siinä merkittävä. Yhdistynyt kunta toimii aktiivisessa ja luottamuksellisessa yhteistyössä seudun muiden kuntien kanssa.

3. Kuntajaon muuttamisen edellytykset

Kuntarakennelain 2 §:ssä todetaan, että kuntajaon kehittämisen tavoitteena on elinvoimainen, alueellisesti eheä ja yhdyskuntarakenteeltaan toimiva kuntarakenne, joka vahvistaa kunnan asukkaiden itsehallinnon edellytyksiä. Tavoitteena on myös, että kunta muodostuu työsäkäyntialueesta tai muusta toiminnallisesta kokonaisuudesta, jolla on taloudelliset ja henkilöstövoimavaroihin perustuvat edellytykset vastata kunnan asukkaiden palveluiden järjestämisestä ja rahoituksesta sekä riittävästä omasta palvelutuotannosta.

Kuntarakennelain 4 §:ssä säädetään kuntajaon muuttamisen edellytyksistä. Sen mukaan kuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos edistää 2 §:ssä tarkoitettuja kuntajaon kehittämisen tavoitteita sekä parantaa:

1. kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta tai muuten edistää kunnan toimintakykyä;
2. alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita;
3. alueen elinkeinon toimintamahdollisuuksia, tai
4. alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta.

Kuntajaon muuttamisen edellytysten osalta kuntajakoselvittäjä toteaa omassa ehdotuksessaan, että yhdistymissopimuksen mukaisesti toimien kaikki neljä yhdistymisen edellytystä täyttyvät.

Molemmat kunnat kuuluvat samaan Lahden työssäkäyntialueeseen. Uuden kunnan kyky toimia yhteistyössä työssäkäyntialueen muiden kuntien kanssa on tehokkaampaa kuin kahden erillisen kunnan osalta olisi.

Kuntajakoselvittäjä toteaa ehdotuksessaan talouslaskelmiin perustuen, että yhdistyneellä kunnalla on yksittäisiä kuntia paremmat toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset vastata palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta.

4. Uuden kunnan perustaminen

Hollolan ja Hämeenkosken yhdistyminen toteutetaan siten, että Hämeenkosken kunta lakkaa 31.12.2015 ja se liitetään Hollolan kuntaan 1.1.2016 alkaen.

Valtioneuvostolle esitetään, että kuntajaon muutoksesta päätettäessä uusi kunta määrätään kuntarakennelain 35 §:ssä tarkoitetulla tavalla kuulumaan samaan tuomiopiiriin ja valtion hallintoalueisiin sekä maakuntaan kuin mihin Hollolan kunta kuuluu vuonna 2014.

Lakkaavan kunnan oikeudet, luvat, omaisuus, velat ja velvoitteet siirtyvät kuntarakennelain 36 §:n mukaisesti Hollolan kunnalle.

4.1. Kunnan nimi ja vaakuna

Uuden kunnan nimeksi tulee Hollola. Hollolan kunnan vaakuna säilyy kunnan vaakunana.

4.2. Yhdistymishallitus

Yhdistymishallitus vastaa kuntarakennelain 10 §:n mukaisesti yhdistymissopimuksen toimeenpanosta ja huolehtii uuden kunnan toiminnan ja hallinnon järjestämisen valmistelusta. Yhdistymishallituksesta on muutoin soveltuvien osin voimassa, mitä kunnanhallituksesta säädetään.

Yhdistymishallituksen toiminta käynnistyy välittömästi sen jälkeen, kun kuntien valtuustot ovat tehneet yhdistymisesitystä koskevat päätöksensä ja valinneet yhdistymishallitukseen omien kuntiensa jäsenet ja varajäsenet.

Yhdistymishallitus vastaa uuden kunnan toiminnan käynnistämisen valmistelusta siihen asti, kunnes uuden kunnan kunnanhallitus on valittu.

Nykyisten kuntien valtuustot ja hallitukset keskittyvät vuonna 2015 omien kuntiensa toiminnan hoitamiseen ja noudattavat yhdistymissopimusta.

Kuntarakennelain 31 §:n mukaan kuntien yhdistymistä koskevan valtioneuvoston päätöksen tekemisen jälkeen yhdistyvän kunnan viranomainen ei saa päättää asioista, joilla olisi merkittäviä uutta kuntaa sitovia vaikutuksia ja joista päättäminen olisi yhdistymissopimuksen tarkoituksen vastaista. Yhdistyvän kunnan viranomainen saa päättää asioista, joilla olisi merkittäviä uutta kuntaa sitovia vaikutuksia, vain jos päätöksentekoa ei voida asian kiireellisyyden vuoksi lykätä.

Kuntarakennelain 31 §:n mukaista periaatetta sovelletaan heti kun kuntien valtuustot ovat tehneet yhdistymispäätöksen.

Yhdistymishallituksella on oikeus kuntia sitovasti tulkita kuntarakennelain 31 §:n määräystä ja siten myös yhdistymissopimusta.

4.2.1. Yhdistymishallituksen kokoonpano

Hollolan ja Hämeenkosken valtuustot valitsevat yhdistymishallitukseen 13 jäsentä, joista Hollola valitsee 8 ja Hämeenkoski 5 edustajaa kunnallisvaalituloksen 2012 äänimäärien pohjalta. Yhdistymishallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajaksi Kansallisen Kokoomuksen edustajan Hollolasta, I varapuheenjohtajaksi Suomen Keskustan edustajan Hämeenkoskelta ja II varapuheenjohtajaksi Perussuomalaisten edustajan Hollolasta.

Yhdistymishallituksessa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä sekä päätösten toimeenpanosta vastaa Hollolan kunnanjohtaja. Asioiden valmistelussa toimii apuna Hämeenkosken kunnanjohtaja.

Yhdistymishallitus päättää muusta tarvittavasta valmistelusta ja sen organisoinnista.

4.3. Yhdistymisen eteneminen

Yhdistyvään kuntaan siirtymistä ryhdytään toteuttamaan välittömästi yhdistymishallituksessa valmisteltavan suunnitelman mukaisesti. Osa uuden kunnan toiminnoista käynnistetään jo vuonna 2015.

Uuden Hollolan yhdyskunta- ja palvelurakenne suunnitellaan ja toteutetaan siten, että molempien yhdistyvän kunnan elinvoima säilyy osana uutta kuntaa.

- Kunnassa on yksi pääkeskus, Hollolan kuntakeskus
- Kunnassa on nykyisen Hämeenkosken kuntakeskuksessa nykyisestä vahvistuva osakeskus riittävine julkisine ja yksityisine lähipalveluineen.
- Kunnassa on laajat maaseutualueet, joiden taajamiin järjestetään tarvittavia lähipalveluja ja elinvoimaa kehitetään niiden lähtökohdista.

Maaseutuelinkeinojen toimintamahdollisuuksien säilyminen ja kehittäminen turvataan erillisellä maaseutupoliittisella ohjelmalla.

5. Hallinnon periaatteet

Yhdistyneen kunnan johtamisjärjestelmä perustuu Hollolan nykyiseen johtamisjärjestelmään, joka päivitetään ottaen huomioon muissa vastaavan kokoisissa kunnissa saatuja kokemuksia.

Toimialat ovat konsernipalvelut, sivistyspalvelut, tekniset palvelut sekä sosiaali- ja terveystyöpalvelut.

Yhdistymishallituksen tehtävänä on hyödyntää kuntien yhdistymisvaiheessa vapautuvat hallinnolliset resurssit niin, että uuden organisaation käynnistysvaiheessa määräaikaiset muutostehtävät saadaan toteutettua viivytyksettä. Tämän jälkeen vapautuneet resurssit siirretään edunvalvonta- ja palvelutehtäviin.

Virka- ja toimintaorganisaation tarkempi määrittely jää yhdistymishallituksen tehtäväksi. Toimintaorganisaation muodostaminen perustuu yksiköiden kykyyn palvella asiakkaita eli asukkaita, yrityksiä ja yhteisöjä tehokkaasti ja vaikuttavasti. Tämä edellyttää eläköitymiseen ja muihin tehtävien vapautumiseen liittyviä joustavia järjestelyjä sekä sisäiset siirtoja myös viiden vuoden työsuhdeturvan aikana, joilla varmistetaan henkilöstön osaamisen motivoiva ja palvelujen laatua parantava kohdentaminen.

5.1. Luottamushenkilöhallinto

5.1.1. Valtuusto

Uuden Hollolan valtuusto muodostetaan aluksi yhdistämällä Hollolan ja Hämeenkosken valtuustot.

Näin muodostettu yhteisvaltuusto kokoontuu järjestäytymiskokoukseen heti valtioneuvoston liitospäätöksen jälkeen. Yhdistymishallituksen valmistelun perusteella valtuusto osallistuu vuonna 2015 uuden Hollolan strategian, johtamisjärjestelmän, hallintomallin sekä talousarvion valmisteluun ja niistä päättämiseen. Lisäksi yhdistymisvaltuusto päättää hallituksen, lautakuntien jäsen- ja muista valtuustolle kuuluvista uutta kuntaa koskevista päätösasioista.

Vuoden 2016 alusta yhteisvaltuusto toimii yhdistyneen kunnan valtuustona. Mikäli kuntalakia muutetaan nyt lausuntokierroksella olevassa luonnoksessa esitetyllä tavalla, pidetään seuraavat kunnallisvaalit keväällä 2017. Tällöin valittavan uuden kunnanvaltuuston koko on 43 valtuutettua. Yhteisvaltuusto jatkaa kunnallisvaaleihin asti.

5.1.2. Kunnanhallitus

Yhteisvaltuusto valitsee 1.1.2016 aloittavan kunnanhallituksen jäsenet. Siihen valitaan 13 jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet. Varsinaisista jäsenistä yksi on puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa. Kunnanhallituksen valinnassa noudatetaan yhdistymishallituksen (kohta 4.2.1) valinnan periaatteita. Seuraavien vaalien jälkeisessä kunnanhallituksessa jäseniä on 11.

5.1.3. Lautakunnat

Uuden kunnan lautakuntarakenne on lähtökohtaisesti Hollolan nykyinen lautakuntarakenne. Yhteistoiminnassa on vireillä muutoksia, joilla saattaa olla vaikutuksia toimielinrakenteeseen.

Yhteisvaltuusto valitsee uuden 1.1.2016 aloittavan kunnan lahtakuntien jäsenet. Hollolan kunnan lahtakuntia täydennetään lainsäädännön kriteerit huomioon ottaen Hämeenkosken kunnan luottamushenkilöillä seuraavasti: sivistyslahtakunta 3 jäsentä, tekninen lahtakunta 2 jäsentä, tarkastuslahtakunta 2 jäsentä, keskusvaalilahtakunta 2 jäsentä. Perusturvalahtakunnan kokoonpano jatkaa nykyisen kaltaisena, mutta äänivaltakertoimia tarkistetaan yhteistoimintasopimuksen päivityksen yhteydessä.

5.2. Lähidemokratia, osallistuminen ja vaikuttaminen

5.2.1. Erityiset toimielimet

Yhdistyneessä kunnassa jatkavat Hollolan kunnan nykyinen nuorisovaltuusto sekä Hollolan ja Hämeenkosken yhteinen vanhus- ja vammaisneuvosto.

Muiden toimielinten perustamisesta päättää yhdistymishallitus.

5.2.2. Muu osallistuminen ja vaikuttaminen

Uusi kunta laajentaa ennakkoluulottomasti kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia. Uuteen kuntaan laaditaan erillinen osallisuus- ja vaikuttamisohjelma, jonka perustana ovat nykyisten kuntien parhaat käytännöt ja toimintatavat. Osallistuminen ja vaikuttaminen järjestetään yhdenvertaisuusperiaatetta noudattaen siten, että kuntalaisten mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa, toteutuu koko kunnassa.

5.3. Kunnanjohtajien asema

Kunnanjohtaja Päivi Rahkonen jatkaa Hollolan kunnanjohtajana. Hämeenkosken kunnanjohtaja Anja Brofeldt siirtyy Hollolan henkilöstöjohtajan tehtävään ja toimii uudessa kunnassa kunnanjohtajan sijaisena.

6. Henkilöstöhallinto

6.1. Henkilöstön siirtyminen

Kuntajaon muutos on henkilöstön kannalta kuntarakennelain 29 §:n mukainen liikkeenluovutus. Hämeenkosken kunnan henkilöstö siirtyy yhdistyneen Hollolan kunnan palvelukseen siirtymähetkellä voimassa olevin palvelussuhteen ehdoin.

Hämeenkosken kunnan nykyiset virat lakkaavat automaattisesti 31.12.2015. Hollolan kunta perustaa siirtyviä viranhaltijoita varten tarpeelliset virat. Jos nykyisessä virassa tehtäviin ei sisälly julkisen vallan käyttöä, viranhaltija siirretään vastaavaan työsopimussuhteiseen tehtävään.

Siirtymishetkellä Hämeenkosken kunnan palveluksessa oleva määräaikainen henkilöstö siirtyy yhdistyneen Hollolan kunnan palvelukseen työsopimuksen tai viranhoidomääräyksen päättämiseen saakka.

Vuoden 2016 alusta voimaan tulevassa kuntajaon muutoksessa työnantajalla ei ole oikeutta irtisanoa palvelussuhdetta taloudellisella tai tuotannollisella irtisanomisperusteella. Tämä koskee molempia kuntajaon muutoksessa mukana olevia kuntia ja on voimassa viisi vuotta kuntajaon muutoksen voimaantulosta.

Palvelussuhdeturvan edellytyksenä on, että työntekijä tai viranhaltija on valmis tarvittaessa vastaanottamaan hänelle soveltuvaa nykyisestä poikkeavaa työtä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön siirroista sote-uudistuksen yhteydessä ja seurauksena noudatettavat periaatteet, ehdot ja toimenpiteet valmistellaan, päätetään ja sovitaan uudistuksen edetessä ja täsmentyessä.

6.2. Henkilöstöohjelma

Hollolan kunnanhallituksen 16.12.2013 päättämä ja valtuuston 27.1.2014 vahvistama henkilöstöohjelma 2013-2016 (henkilöstöpolitiikan ja henkilöstötyön linjaukset) toimii myös yhdistyneen Hollolan kunnan henkilöstöohjelmana.

6.3. Palvelussuhde- ja palkkausasiat

Palvelussuhdeasioissa noudatetaan Hollolan kunnan käytäntöjä.

Palkkojen yhteensovittamisen lähtökohtana ovat palkkahinnoittelut sekä tehtäväkuvaukset ja tehtävien vaativuus. Tehtäväkuvauksissa ja tehtävien vaativuusarvioinnissa käytetään pohjana Hollolan kunnan käytäntöjä. Palkat pyritään yhteen sovittamaan vuoden 2017 loppuun mennessä.

Hämeenkosken kunta irtisanoo paikalliset virka- ja työehtosopimukset päättymään 31.12.2015 mennessä.

Hämeenkosken kunnan yksipuolisiin päätöksiin perustuvat henkilöstöpalvelut ja – edut eivät siirry, vaan niissä noudatetaan Hollolan kunnan käytäntöjä.

6.4. Siirtymävaiheen yhteiset toimintaperiaatteet

Yhdistymisen valmisteluun liittyvästä työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta vastaavat molemmat kunnat oman henkilöstönsä osalta.

Yhdistyvät kunnat eivät tee siirtymäaikana sellaisia ratkaisuja, jotka vaikeuttavat henkilöstön siirtymistä ja palvelussuhteen ehtojen yhdenmukaistamista.

Henkilöstö palkataan ja sijaiset määrätään ensisijaisesti yhdistyvien kuntien henkilöstöstä.

7. Palveluiden periaatteet

Uuden kunnan palvelujen periaatteet perustuvat Hollolan kunnan palvelujen 16.6.2014 hyväksytyyn järjestämishjelmaan. Yhdistymishallitus tarkentaa sitä ottaen huomioon Hämeenkosken palvelujen erityiskysymykset, kuten Hämeenkosken koulujärjestelyt sekä vesi- ja viemärlaitoksen sekä Biolämpölaitoksen aseman uudessa kunnassa. Hämeenkosken yläkoulupalvelut siirtyvät Hämeenlinnan Lammilta Hollolaan. Sopimuksen irtisanomisen myötä oppilaat siirtyvät Hollolaan vaiheittain.

Palvelurakenteella tuetaan kunnan strategista kilpailukykyä; Hollolaa hyvänä paikkana asua ja yrittää. Kuntatalouden tiukat rajoitukset korostavat toisaalta palvelujen vaikuttavuutta ja taloudellisuutta, jolloin kunnan palvelujen tuottamistapa ja rakenteet vaativat jatkuvaa uudistamista, jotta kilpailukyvyyn haasteisiin voidaan tyydyttävästi vastata.

Tavoitteena on, että uuden kunnan asukkaiden hyvinvointi ja elämisen laatu sekä palveluiden vaikuttavuus ja kustannukset ovat optimaalisessa suhteessa keskenään.

Valtio on osaltaan ilmoittanut, että valtio rahoittaa kunnille tulevat uudet tehtävät sekä kuntien tehtäviä ja vastuita myös oleellisesti vähennetään. Tällöin kunnan on aikaisempaa helpompi ennakoida palvelujensa kehittämisen tarvetta ja rahoituksen tasapainoa vuotta pidemmällä aikavälillä.

SOTE-tehtävien järjestämisen siirtyminen pois kunnalta ja tuottamisvastuun, muuttaa oleellisesti kunnan mahdollisuuksia ja keinoja vaikuttaa kunnassa saatavien Sote-palvelujen laatuun ja laajuuteen. Tällöin kilpailtaessa muiden kuntien kanssa asukkaista korostuu vielä eniten kasvatusta- ja opetuspalvelut, mutta myös asumisympäristön viihtyvyys sekä sujuvat liikenneyhteydet sekä työllistymisen mahdollisuudet.

7.1. Sote-palvelut

Yhdistyneessä kunnassa sosiaali- ja terveystalvet järjestää ja tuottaa edelleenkin vuonna 2016 OIVA-taseyksikkö ja erikoissairaanhoidon osalta Päijät-Hämeen sairaanhoitopiiri -kuntayhtymä.

Vuodesta 2017 alkaen päättää näistä palveluista järjestämistä vastuussa oleva Sote -kuntayhtymä. Sote-kuntayhtymä päättää Hollolan kunnan palvelutasosta ja rahoitusosuudesta järjestämispäätöksessään.

Yhdistymishallituksen tehtävänä on hyvässä yhteistyössä seudun muiden kuntien kanssa vaikuttaa siihen, että kuntalaisten saamien sosiaali- ja terveystalvet laatu- ja kunnan rahoitustasapaino säilyy. Tämä edellyttää nopeaa toimintaa, koska ao. lainsäädännön valmistamisen jälkeen aikataulu palvelujen tuotannon järjestämisessä ja organisoimisessa sekä kuntien kannalta hyvän järjestämispäätöksen valmistelussa on erittäin haastava.

Vuonna 2016 sosiaali- ja terveydenhoito on tarkoituksenmukaisinta hoitaa nykyisellä tavalla, koska vuoden 2017 alusta tämä palvelutoiminta jouduttaneen järjestämään todennäköisesti uudella tavalla. Hollolan asiantuntemus ja neuvotteluvoima on tärkeintä käyttää siihen, että seudulle saadaan Hollolan kunnan ja sen asukkaiden kannalta hyväksyttävä järjestämispäätös sekä palvelujen tuottamisen organisaatio- ja tuottamistaparatkaisu.

7.2. Lähipalvelut

Lähipalveluita tarjotaan yhdistyneen kunnan osakeskuksissa, sähköisinä palveluina taikka ne viedään asukkaan kotiin.

Lähipalvelut ovat palveluita, joita tarvitsee usea henkilö päivittäin taikka jatkuvasti. Lähipalveluihin kuuluvat

1. kunnan järjestämistä vastuulla varhaiskasvatus, perusopetus, lähiliikuntapaikat, kirjasto- tai kirjastoautopalvelu, nuorisopalvelut sekä sähköisen asioinnin palvelu- ja neuvontapiste
2. kunnan järjestämistä vastuulla ainakin vuoteen 2016 asti neuvolatoiminta, perustason hoitajan ja lääkärin vastaanotto, hammashoitajan ja hammaslääkärin vastaanotto, laboratorion näytteenotto, perustason fysioterapia, kotihoidon palvelut.

Kunnan lähipalvelut tuotetaan asukkaille talousarvion puitteissa tasalaatuisina ottaen kuitenkin huomioon alueelliset erityispiirteet etäisyyksissä, liikenneyhteyksissä, palvelutarpeessa ja

työvoiman saatavuudessa. Vuodesta 2017 alkaen sosiaali- ja terveystalvet toteutetaan SOTE-alueen päättämällä tavalla ja tasoisina.

Palvelujen tuotantotavassa ja -paikassa voi olla ajoittain eroja lomakausista yms. syistä johtuen.

Julkisten palveluiden merkitys Hämeenkosken nykyisen kuntakeskuksen kehittämislle uuden kunnan osakeskukseksi on sekä elinkeinoelämän että asukkaiden kannalta oleellinen, joten se tulee ottaa huomioon myös lähipalveluiden palveluverkkoa määriteltäessä.

Osana uudistettavia strategioita ja ohjelmia yhdistymishallitus päättää, määrittääkö Hämeenkoskella toteutettaviksi lähipalveluiksi muita kuin tässä sopimuksessa lueteltuja palveluita.

Lisäksi osa keskitetyistä hoidettavista palveluista voidaan hoitaa yhteispalvelupisteissä tai kunnan eri osissa erikseen järjestettävänä palveluaikoina.

7.3. Kuntakeskuksessa toteutettavat palvelut

Hollolan kuntakeskuksessa tuotetaan pääasiassa kaikkia kunnan tuottamia palveluita. Osa palveluista, erityisesti edellä luotellut lähipalvelut tuotetaan myös Hämeenkoskella sekä mahdollisuuksien mukaan myös kunnan muissa osakeskuksissa.

Mikäli jonkin erityispalvelun tuottaminen muualla kuin kuntakeskuksessa on toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisempaa, voidaan sitä järjestää myös kuntakeskuksen ulkopuolella.

8. Uuden kunnan talous

Yhdistyneen kunnan taloutta hoidetaan siten, että elinvoima kasvaa, työllisyys paranee ja talouden kasvulle luodaan edellytykset. Palveluverkko optimoidaan tasapainoista taloutta tukevalla tavalla.

8.1. Taloudenhoito ennen yhdistymistä

Hyväksyessään yhdistymissopimuksen kummankin kunnan kunnanvaltuusto samalla sitoutuu siihen, että kuntien vuodelle 2015 hyväksytyt talousarvioita noudatetaan. Tarvittaessa vuoden 2015 talousarvioita tarkistetaan huomioiden kuitenkin tarkistusten vaikutukset uuden kunnan talouden tasapainoon. Lähtökohtaisesti molempien kuntien talousarviot on laadittu talouden tasapainoa tukevalla tavalla laatimishetkellä tiedossa olevien seikkojen perusteella.

Omaisuuksien luovuttaminen vastikkeetta taikka käypää hintaa alemmalla luovutushinnalla on kiellettyä valtuustojen yhdistymispäätöksen jälkeen.

Yhdistyvät kunnat eivät käynnistä vuoden 2015 aikana taloussuunnitelman ulkopuolisia investointeja taikka muita pitkävaikutteisia hankkeita ilman yhdistymishallituksen lupaa. Hollolan kunta valmistelee parhaillaan Heinsuon ja Kalliolan koulujen elinkaarihankkeita, joiden katsotaan kuuluvan taloussuunnitelmaan sisältyviksi hankkeiksi.

Kun tiedetään valtion päätökset sosiaali- ja terveystalouden järjestämisuudistuksesta ja kuntien tehtävien vähentämisestä sekä niiden taloudellisista vaikutuksista voi yhdistymishallitus tarvittaessa tarkistaa tässä sopimuksessa olevia taloudellisia ehtoja.

8.2. Valtion yhdistymisavustuksen käyttö

Uusi kunta saa valtion yhdistymisavustuksia kolmen vuoden aikana 2016 – 2018 yhteensä 3 miljoonaa euroa. Yhdistymisavustus maksetaan kolmena vuotena siten, että ensimmäisenä vuotena maksetaan 40 % ja toisena sekä kolmantena vuotena 30 %.

Yhdistymisavustuksesta käytetään käytännön yhdistymisestä aiheutuviin kustannuksiin esim. palkkojen yhdenmukaistamiseen, ICT-kustannuksiin, muutoksen hallintaan ja työhyvinvointiin sekä talouden tasapainon vahvistamiseen esim. elinkeinojen vahvistamiseen, työllisyyden parantamiseen, kolmannen sektorin toiminnan varmistamiseen ja palvelutason turvaamiseen.

8.3. Yhdistyneen kunnan taloudenhoidon periaatteet

Yhdistyneen kunnan taloudenhoidon pääperiaatteena on tasapainoinen kuntatalous. Tavoite vuoden 2016 kunnallisveroprocentiksi on 21 %. Asukaskohtaisen lainamäärän ensimmäisen täyden valtuustokauden lopussa tulee olla enintään valtakunnallisen keskiarvon tasolla.

Yhdistyneen kunnan muiden kuin sosiaali- ja terveystalouden käyttömenojen vuotuinen reaalisuuskasvu tulee pitää vuosina 2016 – 2020 enintään verotulojen ja valtionosuuksien kasvun tasolla. Sosiaali- ja terveystalouden kehittämiseen kunta pyrkii vaikuttamaan järjestämishankkeilla, joissa kunnan vastuulla oleva tuotannon vaikuttavuus ja kustannustehokkuus paranevat.

Kunnan tavoitteena on vaikuttaa eri keinoin siihen, että kunnan menot kasvavat SOTE-järjestämispäätöksen seurauksena reaalisesti vuosittain alle 1.0 prosentin ottaen huomioon, että tällä toimialalla valtio vähentää kuntien tehtäviä ja käytössä on menokatko, joka rajaa tämän toimialan menokehitystä. Kun uuden kunnan sosiaali- ja terveystalouden rahoitusvastuun määrä täsmenee, yhdistymishallitus tekee vuoden 2015 aikana esityksen yhteisvaltuustolle periaatteiksi, joiden mukaisesti mahdolliset menon lisäyksen rahoitetaan. Uuden kunnan toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2017- 2019 laaditaan näiden periaatteiden mukaisesti.

Yhdistymisen jälkeen tavoitteeksi asetetaan kohtuullinen verotusaste, jonka tuottamalla rahoituksella täytetään väestön ikärakennemuutoksesta johtuvat palveluvastuut toimintaympäristöön nähden kilpailukykyisellä tasolla. Keskeisenä tehtävänä on huolehtia tuottavuuden parantamisesta.

Yhdistymishallitus valmistelee vuodelle 2016 kunnan veroprosentit ja ensimmäisen talousarvioesityksen, josta päättää kunnan valtuustona toimiva yhteisvaltuusto. Talousarvioehdotuksessa taloutta suunnitellaan ennen yhdistymistä siltä pohjalta, että uusi kunta kerää veroja vähintään saman verran kuin kunnat keräisivät yhteensä toimiessaan erillään.

Yhdistyneen kunnan alueella noudatetaan Hollolan kunnan ja sen tytäryhteisöjen toimissa yhteistä taksa- ja maksupolitiikkaa. Kunnissa eri lakien nojalla annetut säännöt ja kunnallisten maksujen taksat, kuten jätehuolto-, rakennusvalvonta-, maa-aineslupa- ja vesi- ja jätevesimaksut tarkistetaan siirtymäkauden aikana uutta kuntajakoa vastaaviksi. Yhdistyneen kunnan maksut ja taksat määräytyvät Hollolan nykyisten taksojen mukaisesti. Myös avustusten myöntämisen periaatteet yhdenmukaistetaan vuoden 2018 loppuun mennessä.

Kun uusi kunta aloittaa toimintansa 1.1.2016, siirtyvät molempien liittyvien kuntien oikeudet, omaisuus, velat ja velvoitteet uuden kunnan nimiin. Kuntayhtymien, osakeyhtiöiden ja liikelaitosten osakkuudet siirtyvät Hollolan kunnalle. Omaisuuden vastikkeeton tai käypää arvoa alemmalla hinnalla luovutus on kielletty siirtymäkauden aikana ilman yhdistymishallituksen lupaa.

9. Yhdistymisen muut järjestelyt

9.1. Vaikutus kuntien yhteistoimintaan

Hollolan ja Hämeenkosken muiden kuntien kanssa tehdyt kunnallista yhteistoimintaa koskevat sopimukset päättyvät 31.12.2015, ellei jonkin asian kohdalta aikaisemmin erikseen toisin sovi. Yhdistymishallituksen tehtävänä on neuvotella niistä sopimuksista ja järjestelyistä, joista Hollola ja Hämeenkoski ovat sopineet muiden tahojen kanssa.

Uuden Hollolan työllistyneistä asukkaista merkittävä osa tekee työtä seudun keskuskaupungissa Lahdessa. Tällöin koko seudun elinvoiman, kilpailukyvyn ja työllisyyden kehitys vaikuttaa ratkaisevasti yhdistyneen kunnan asukkaiden hyvinvointiin ja kunnan talouteen. Seudun kehitystavoitteiden toteuttamiseksi yhdistynyt kunta on aktiivisessa ja luottamuksellisessa yhteistyössä seudun muiden kuntien ja kuntayhtymien, erityisesti Päijät-Hämeen liiton kanssa.

Seudun ja sen kuntien suurimmat ajankohtaiset, yhteiset haasteet ovat seudun kilpailukyvyn lisääminen erityisesti metropolialueeseen verrattuna ja sen edellyttämät toimenpiteet edunvalvonnassa valtion suuntaan, seudun yhdyskuntarakenteen kehittämisessä sekä yhteisessä elinkeinopolitiikassa. Lisäksi yhteistyö on välttämätöntä sosiaali- ja terveystalouden uudelleen järjestelyyn vaikuttamisessa.

Yhdistymishallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joiden tavoitteena on uuden Hollolan, uuden Lahden ja Orimattilan alueiden pääseminen valtion kanssa MAL-sopimusmenettelyyn. Siinä alueen kunnat keskenään ja yhdessä valtion kanssa sopivat maakäytöstä, asuntotuotannosta sekä väylähankkeista. Tätä varten alueen kuntien olisi laadittava uusi yhteinen kilpailustrategia, jossa erityisesti arvioidaan alueen kilpailukyky ja rooli osana metropolialuetta. Lisäksi MAL-sopimusta varten on tarpeen tehdä yhteinen yleiskaavatasoinen rakennesuunnitelma.

Hollola on OIVA:n isäntäkuntana avainasemassa seudun sosiaali- ja terveyspalvelujen yhtenä tuottajana. Kun tuotantovastuu siirtymässä Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystyöntekijäyhtymän pohjalle rakennettavalle kuntayhtymälle, uusi Hollola keskeisessä asemassa, kun sen hallinnoivan ja hoitavan palvelut ja voimavarat siirretään osaksi uutta kuntayhtymää. Onkin luontevaa, että yhdistymishallitus on aktiivinen aloitteentekijä ja toimija, kun etsitään seudulle parasta tapaa tuottaa asukkaiden sosiaali- ja terveyspalvelut.

9.2. Kunnallisten sääntöjen ja maksujen yhtenäistäminen

Uusi kunta tarkistaa kunnalliset säännöt ja yhtenäistää kunnalliset maksut ja taksat kuntajakoa vastaavaksi 1.1.2016 alkaen kohdassa 8.3. linjatulla tavalla.

9.3. Yhteisöjen ja säätiöiden kotipaikat

Hämeenkosken kunnan alueella toimivien yhtiöiden, yhdistysten, osuuskuntien tai muiden yhteisöjen, toiminimien tai säätiöiden kotipaikaksi tulee Hollolan kunta. Viranomaiset tekevät tarvittavat muutokset rekistereihin viran puolesta kuntarakennelain 34 §:n edellyttämällä tavalla.

9.4. Yhdistymisen seuranta

Uuden kunnan perustamisen asianmukaisen valmistelun ja toteutuksen varmistamiseksi suoritetaan ulkopuolinen arviointi kahden vuoden välein kaudella 2015 – 2020. Arviointitulosten perusteella tehdään tarvittavia korjauksia ja muutoksia.